

225 metai žmogui, kuris mokė Lietuvą blaiviai mąstyti

Siekiant priminti vieną svarbiausių XIX a. Lietuvos asmenybių Motiejų Valančių, žmogų, kuris buvo ne tik vyskupas, bet ir tautos švietėjas, blaivybės sąjūdžio organizatorius, rašytojas bei lietuvių kalbos puoselėtojas, bei įprasminti 225-ąsias jo gimimo metines, 2026-ieji Lietuvoje paskelbti Motiejaus Valančiaus metais. Gyvendamas sudėtingu laikotarpiu carinės Rusijos valdomoje Lietuvoje, kai buvo slopinama lietuvių kultūra ir kalba, Valančius tikėjo, kad tautą galima stiprinti švietimu, dorove bei puoselėjant gimtąją kalbą. Tad Kauno „Saulės“ gimnazija tradicinę lietuvių kalbos, literatūros, menų ir technologijų savaitę, vykstančią vasario mėnesį, paskyrė šiai išskiliai asmenybei atminti. Savaitė pavadinta „Savo kalba kalbėdami ir savos šalies būdą laikydami“ (M. Valančius). Nepaprastai svarbus buvo Valančiaus indėlis į lietuvių literatūrą. Jo kūriniai parašyti gyva, liaudiška kalba, artima paprastam žmogui. Ypač žinomi pasakojimai iš knygų „Palangos Juzė“ ir „Vaikų knygelė“. Juose daug dėmesio skiriama darbštumui, sąžiningumui, tikėjimui, pagarbai žmogui ir tėvynei. Tradicinės savaitės metu didesnis dėmesys skirtas šioms vertybėms. Dėkojame visiems gimnazistams, dalyvavusiems renginiuose, projektuose, integruotose edukacijose, konkursuose, olimpiadose, bei pasiekusiems laimėjimų. Kaip teigė M. Valančius, mokslas – didis turtas. Švietėjas tikėjo, kad stipri tauta prasideda nuo išsilavinusio, dorai gyvenančio žmogaus. Šios idėjos aktualios ir šiandien, nes kalba, švietimas, atsakomybė už savo gyvenimą ir rūpestis bendruomene išlieka svarbūs kiekvienai kartai.

lt.wikipedia.org nuotr.

Sveikiname Vasario 16-osios laureatus!

Vasario 16-osios laureatai – gimnazijos mokinių tarybos komitetų koordinatorių komanda.

Miglė Taletavičiūtė, 2H

Kiekvienais metais Kauno „Saulės“ gimnazijoje skelbiami Vasario 16-osios laureatai. Laureatais išrenkami mokiniai už pilietinį ir socialinį aktyvumą, kūrybišką ir sąmoningą 1918 m. Vasario 16-osios akte įprasmintą veiklą, puoselėjant humanistinių ir tautinių vertybių nuostatas, Lietuvos, miesto ir gimnazijos istoriją bei tradicijas. 2026 m. Vasario 16-osios laureatais buvo paskelbta gimnazijos mokinių tarybos komitetų koordinatorių komanda: Nora Adašiūnaitė (3D), Miglė Barsegianaitė (2D), Vytautė Francytė (4A), Altaja Galinytė (3F), Eglė Gudytaitė (4E), Justas Kubilius (4F), Ūla Pranckevičiūtė (3H), Sofija Vaitkevičiūtė (2F). Gimnazijos laikraštis „Vivat sol“ pakalbino dvi laureates – Eglę Gudynaitę (E. G.) ir Sofiją Pranckevičiūtę (S. P.).

Ką jums asmeniškai reiškia tapti Vasario 16-osios laureatėmis?

E. G. Man tai yra ne tik įvertinimas, bet ir didelė atsakomybė. Tai reiškia, kad mano pastangos buvo pastebėtos, bet kartu tai skatina nesustoti ir toliau aktyviai prisidėti prie mokyklos bendruomenės. Tai labai motyvuoja augti kaip asmeniui.

S. P. Visiškai nesitikėjau šio apdovanojimo. Net nesapnavau apie tai, kad kada nors tapsiu Vasario 16-osios laureate. Ta diena man tapo lyg įrodymu, kad mūsų, kaip koordinatorių, darbas yra iš tiesų vertinamas ir VERTAS dėmesio.

Jei reikėtų savo komandą apibūdinti trimis žodžiais, kokie jie būtų?

E. G. Vieninga, kūrybinga ir atskinga.

S. P. Draugiška, šilta ir šiek tiek chaotiška.

Kaip šis įvertinimas įkvėps jūsų tolimesnę veiklą mokinių taryboje?

E. G. Šis įvertinimas tik dar labiau sustiprina norą veikti. Jis parodo, kad tai, ką darome, turi prasmę, todėl norisi imtis dar daugiau iniciatyvų, įtraukti daugiau mokinių ir kurti dar stipresnę bendruomenę.

S. P. Aš asmeniškai stengiuosi nesureikšminti šio apdovanojimo, dirbsiu kaip dirbsiu. Koordinatorių komandos bendradarbiavimas taip pat nemanau, kad stipriai keisis. Visgi manau, kad šis įvertinimas leis mums labiau didžiuotis savo renginiais bei veiklomis. Smagu žinoti, kad mokyklos bendruomenei patinka mūsų organizuojami projektai.

Kokių žmonių labiausiai reikia jūsų komandoje – drašių kalbėtojų ar tylių genialių idėjų generatorių?

E. G. Manau, svarbiausia yra balansas. Reikia ir drašių žmonių, kurie nebijo kalbėti ir atstovauti, ir

ty, kurie generuoja stiprias idėjas. Tik dirbdami kartu galime pasiekti geriausių rezultatų.

S. P. Kaip ir visur gyvenime – reikia balanso. Taip tiesiai šviesiai pasakius, be kūrybingų žmonių nebūs ir ką ištransliuoti garsiems kalbėtojams. O geriausia, kai vienas žmogus turi abi šias savybes.

Koks jūsų organizuotas renginys, projektas ar veikla buvo pati mėgstamiausia ar įsimintiniausia?

E. G. Labiausiai įsiminė „Naktis mokykloje“ bei „Saulio-kai kalbina“ projektai, nes tai buvo ne tik daug darbo reikalaujantis procesas, bet ir labai smagu matyti galutinį rezultatą bei mokinių įsitraukimą.

S. P. Mano mėgstamiausias tarybos organizuotas renginys 102 procentais „Naktis mokykloje“. Tikiu, kad „Naktis Saulės ritmu“ ne tik man, bet ir dalyvavusiems buvo pats įsimintiniausias įvykis mūsų mokykloje. Atmosfera nuostabi, visą naktį kiekvieno mokinio veide matėsi šypsena, net ir pirmą nakties po ilgų veiklų. Didžioji dalis net nebاندė išeiti iš aktų salės, šoko iki žemės graibymo bei balso praradimo. Vien galvojant apie šį renginį norisi grįžti į tą naktį...

„Tik dirbdami kartu galime pasiekti geriausių rezultatų.“

Susitiko po 30-ties metų

Solveiga Laučienė,
lietuvių kalbos ir literatūros ME,
Kauno „Saulės“ gimnazijos jaunųjų
žurnalistų klubo „Vivat sol“ vadovė

2026 m. gegužės 8 d. po 30-ties metų susitiko Kauno „Saulės“ gimnazijos 1996 m. laidos 4A klasės

alumnai (auklėtoja – matematikos mokytoja Eugenija Sadzevičienė). Į gimnaziją sugrįžę buvę mokiniai džiaugėsi galėdami dar kartą susitikti vietoje, kurioje prabėgo jų jaunystė, gimė draugystės ir liko daugybė nepamirštamų prisiminimų. (Nukelta į 2 p.)

1996 m. laidos 4A klasės alumnai su gimnazijos direktore Sonata Drazdavičiene.

Sauliokai kalbina Mantvidą Žalėną

Sausio 28 d. Kauno „Saulės“ gimnazijos mokiniai „Sauliokai kalbina“ projekto metu kalbino ypatingą svečią – kino reklamos agentūros „Cinema Ads“ direktorių, lietuviško kino platintoją bei kino prodiuserį Mantvidą Žalėną. Per dešimties metų karjerą Mantvidas sukūrė 10 filmų, 7 serialus.

Kaip prasidėjo jūsų kelias į prodiusavimą? Koks momentas padėjo jums suprasti, kad norite eiti būtent šiuo keliu?

Niekada nesupratau, net dabar, kaip tai įvyko. Galiu pradėti nuo to, kai studijavau menotyra. Antrame kurse reikėjo susirasti darbą, todėl įsidarbinau „Statoile“. Tuo metu tūkstantis litų atrodė didelis atlyginimas. Pirmą dieną mokiau si dėti dešreles į bandeles. Paskui pasakė, kad kitą dieną mokys valyti tualetus. Ir tą antrą dieną aš jau nenuėjau – nuėjau į Kauno dramos teatrą ir pasakiau sau: „Darysiu bet ką, tik nebeikišiu tų dešrelių į bandelę.“ Taip pradėjau dirbti teatre. Tuo metu jie kūrė internetinį puslapį, tad suvedinėjau tekstus. Mano alga tebuvo trys šimtai, bet po truputį augau, kol tapau teatro rinkodaros skyriaus vadovu. Padidinome bilietų pardavimus, o salės užimtumas, man dirbant, nuo 50 % pakilo iki 90 %. Vėliau draugas pasiūlė užsiimti kino reklamos verslu – rodyti reklamas prieš filmus. Lietuviškiems filmams pradėjau kurti klipus, treilerius, reklamas. Taip pat adaptuodavome Holivudo filmų reklamą Lietuvos rinkai. Dirbant kilo mintis: jeigu ga-

liu visiems kurti reklamas, galiu sukurti ir savo filmą. Pirmasis buvo simboliškai pavadintas „Nepatyręs“, nes ir pats toks buvau. Taip viskas ir prasidėjo.

Kuo jums labiausiai įsiminė pirmasis projektas? Ko iš jo pasimokėte? Ko nedarytumėte?

„Yra du tipai prodiuserių: vieni dirba su režisieriaus idėja, kiti – patys ją sukuria. Aš priklausau antrajam tipui.“

Tai buvo rei taip, kaip sugalvojai, kaip jautei. Prodiuserio darbas yra pajusti, ko tuo metu reikia žiūrovui. Tas skonis labai keičiasi. Tai, kas veikė tuo metu, dabar jau neveikia. Tas filmas buvo komedija apie seksualinius dalykus. Šiandien tokių filmų jau nebekuriu. Ko nedaryčiau? Nežinau. Viską daryčiau. Tas filmas tuo laiku buvo labai sėkmingas ir leido judėti toliau.

Minėjote, kad prodiusavimas Lietuvoje yra galbūt ne iki galo aiškiai suprantama ir gana nauja sritis, akademijose atsiradusi visai neseniai. Kaip manote, ką visuomenė dažniausiai neteisingai supranta apie prodiuserio darbą?

Dažnai painiojamas režisieriaus ir prodiuserio darbas. Prodiuseris gali būti finansuotojas, o gali būti kūrybinis – tas, kuris sugalvoja idėją, suburia komandą, prižiūri procesą. Aš esu kūrybinis prodiuseris: pradedu nuo idėjos, dirbu su scenarijumi, renku komandą. Režisierius tuo metu kuria patį filmą – dirba su aktoriais, vaizdu, istorija.

Kokius skirtumus išskirtumėte tarp režisieriaus ir prodiuserio?

Režisierius ir prodiuseris – kaip kepėjas ir santechnikas. Visiškai skirtingi vaidmenys. Prodiuseris yra tarsi rangovas: pats nestato, bet suburia visus specialistus. Yra du tipai prodiuserių: vieni dirba su režisieriaus idėja, kiti – patys ją sukuria. Aš priklausau antrajam tipui.

Kodėl dažniausiai kuriate komedijas?

Dirbame su privačiais pinigais, todėl turime galvoti apie atsiperkamumą. Lietuvoje sudėtinga kurti brangius istorinius ar fantastinius filmus. Be to, žmonės eina į kiną atsipalaiduoti. Kai pasaulyje daug problemų (pandemija, karas) sukles-ti komedijos. Jei nori problemų, gali įsijungti „Panoramą“. Pavyzdžiui, per Antrąjį pasaulinį karą Didžiojoje Britanijoje, kai vyko bombardavimai, populiariausias žanras buvo radijo komedijos. Tas pats vyksta ir dabar. Žmonės nori kine atsipalaiduoti. Filmai apie problemas labiau žiūrimi tada, kai visuomenėje viskas yra gerai.

(Nukelta į 3 p.)

Susitiko po 30-ties metų

(Atkelta iš 1 p.)

Gimnazijos direktorė Sonata Drazdavičienė susitikimo dalyviams įteikė simbolinę dovaną – mokyklinius varpelius, priminsiančius mokyklos metus ir bendrą nu-eitą kelią.

Improvizuotos pamokos metu buvę gimnazistai ne tik atliko „namų darbus“, deklamavo Maironio, V. Mačernio, H. Radausko eiles, bet ir šiltai prisiminė mokytojus, senus vadovėlius, mokyklines išdaigas, darbą gimnazijos laikraštyje „Vivat sol“, anuomet vykusias šventes, ekskursijas ir kasdienes akimirkas, kurios šiandien tapo brangia atminties dalimi.

Nors šiandien buvę klasės draugai yra žinomi visuomenininkai, vadovai, gydytojai ir kitų įvairių sričių specialistai, susitikimo metu jie išliko tokie pat nuoširdūs, šilti ir nestokojantys humoro jausmo. Pokalbiai liejosi vienas po kito, nes senos draugystės ir bendri prisiminimai vėl suvienijo klasės draugus, tarsi tie trisdešimt metų būtų prabėgę akimirksniu.

1996 m. laidos 4A klasės alumnai gimnazijos kieme.

Kauno „Saulės“ gimnazijos jaunųjų žurnalistų klubo „Vivat sol“ vadovė Solveiga Laučienė su pirmąja laikraščio „Vivat sol“ redaktore Saule Vasyliūte-Šerėniene.

Pamatyti neužtenka: kodėl verta rašyti recenzijas?

Solveiga Laučienė,
lietuvių kalbos mokytoja ekspertė

2026 m. kovo mėnesį Kauno miesto muziejus pakvietė 9–12 klasių moksleivius dalyvauti parodos „Šešėly ir šviesoj. Kauno vaizdas“ recenzijų konkurse. Tam reikėjo apsilankyti Kauno rotušėje vykstančioje parodoje, susipažinti su XIX a. dailininko Martyno Zaleskio nutapyta Kauno panorama ir parašyti 400–800 žodžių recenziją. Šioje parodoje apsilankiusios 2H klasės mokinės Mantė Kovalenkovaitė ir Deimilė Kvederytė parašė recenzijas (jas pateikiame skaitytojams). De-

milės Kvederytės recenzija „Iš šešėlio į šviesą: kelionė po Martyno Zaleskio Kauną“ tapo šio recenzijų konkurso nugalėtoja ir buvo apdovanojama 14-osios VDU Kauno istorijos olimpiados baigiamajame renginyje, jai įteiktas diplomats ir kvietimas visai klasei apsilankyti parodoje.

Recenzija – tai ne tik nuomonės išsakymas, pavyzdžiui, apie kny-

gą, filmą, spektaklį ar parodą, tai mąstymo būdas, leidžiantis giliau suprasti ir patį save. Rašydami recenziją taip pat mokomės pastebėti detales, plečiame savo interpretacijos ribas. Rašydamos nebegali apsiriboti vien įspūdžiu „patiko“ arba „nepatiko“. Tenka argumentuoti, pagrįsti savo mintis. Taip ugdomas kritinis mąstymas, gebėjimas aiškiai

„Recenzija – mąstymo būdas, leidžiantis giliau suprasti ir patį save.“

Iš kairės: Mantė ir Deimilė.

reikšti mintis, formuojamas savitas požiūris. Apsilankius parodoje įspūdis dažnai lieka neapibrėžtas – vaizdai, nuotaikos, detalės tarsi susilieja. Kaip yra pastebėjęs Johnas Bergeris, pirmiausia mes matome, o tik paskui įvardijame. Todėl recenzija

tampa būdu ne tik prisiminti patirtį, bet ir ją suprasti. Ji leidžia sustoti, įvardyti tai, kas paveikė, ir pasidalinti tuo su kitais. Kauno „Saulės“ gimnazijos moksleivės Deimilė ir Mantė mielai dalijasi savo recenzijomis su „Vivat sol“ skaitytojais.

Deimilė Kvederytė, 2H

RECENZIJĄ

Iš šešėlio į šviesą: kelionė po Martyno Zaleskio Kauną

XIX a. viduryje lenkų tapytojas Martynas Zaleskis atvyksta į Lietuvą su gautu užsakytu nutapyti svarbiausias Rusijos imperijos teritorijas vakaruose. Manoma, kad būtent tuo metu ir buvo nutapytas „Kauno vaizdas“ – pagrindinis Kauno rotušėje esančios parodos „Šešėly ir šviesoj“, vykstančios iki 2026 metų lapkričio pradžios, paveikslas. Martyno Zaleskio istorija yra ypač įdomi, nes jis negimė kilnioje, pasiturinčioje šeimoje, o buvo batsiuvio sūnus, tačiau pasinaudodamas didėjančiu žmonių mobilumu sugebėjo pakilti į elito viršūnę, įgyti išsilavinimą ir tapti svarbiu Lenkijos neoklasicizmo atstovu, garsėjančiu

perspektyvos meistriškumu pasižyminčiais paveikslais. Iš tiesų parodoje „Šešėly ir šviesoj“ galima rasti ne tik „Kauno vaizdo“ paveikslą, bet ir kitus reikšmingus tapytojo darbus, kurie padeda pažinti jo veiklą ir gyvenimą.

Paroda yra ypatinga eksponatų ir aprašomos informacijos išdėstymu. Ji neturi tradicinės pradžios ir pabaigos, o kaip tik lankytojams yra duotas pasirinkimas, nuo kurios parodos pusės pradėti ir kur baigti. Pirmas variantas – iš pradžių pasukti į dešinę pusę. Toje pusėje lankytojai yra supažindinami su XIX a. Kauno situacija: galima peržiūrėti nuotraukas, perskaityti pateiktą informaciją. Čia sužinoma, kad Kaunas XIX a. pradžioje daug kentėjo: buvo nusiaubtas gaisro, per jį žygiavo Napoleonas, po 1831 m. sukilimo mieste vyko represijos, o 1843 m. miestas tampa gubernijos

centru. Tokia Kauno istorija padeda suprasti, kad Martynas Zaleskis netapė miesto jo iškiliausiu laikotarpiu, o atvirksčiai – atspindėjo jį lūžio metu. Kitas parodos lankymo variantas – posūkis į kairiąją pusę. Toje pusėje yra chronologiškai eksponuojami kiti žymūs Martyno Zaleskio paveiksai ir vienas lenkų tapytojo Vincento Kasprickio paveikslas, kuriame matosi Martynas Zaleskis Varšuvos dailės parodoje. Paveiksai supažindina su Martyno Zaleskio gyvenimu ir perėjimu į elitą. Juose atsiskleidžia tapytojo gyvenimas Varšuvoje, jo studijos, aktualios naujienos apie jį, pavyzdžiui, kunigaikščio Juzefo Poniatovskio mirtis ir kelionė į Lietuvą, kur nutapo kelis Vilniaus miesto paveikslus. Žvelgdami į paveikslus, matome, kad jie yra nutapyti aliejiniais dažais ant drobės ir dažniausiai sutelkiamas dėmesys į

miesto aikštes ir architektūrą. Taigi, pradedant parodą iš dešinės pusės, susipažįstama su XIX a. Kauno istorija ir svarbiausiais to meto įvykių kontekstais, o kairėje pusėje susipažįstama su tapytojo gyvenimu ir garsiausiais darbais. Visą parodą pačiame centre jungia pagrindinis eksponatas – Martyno Zaleskio nutapytas „Kauno vaizdas“.

Peizažas „Kauno vaizdas“ yra vienintelis originalus parodos eksponatas. Šiame paveiksle yra vaizduojama Nemuno upė bei jos pakraščiuose įsikūrę pastatai ir XIX a. vidurio žmonių gyvenimas. Peizaže „Kauno vaizdas“ galima atpažinti iki šiol išlikusius pastatus, ryškiausi iš jų – Kauno rotušė ir Vytauto Didžiojo bažnyčia. Taip pat paveikslas puikiai išryškina tuo metu Kaune atsiradusį vandens ir sausumos transportą: matosi Nemune plaukiantys laivai, įsikūrusi prieplauka,

prie upės sustoję vagonai. Netoli upės yra pastatytas ženklas ir, nors ant jo parašytas tekstas neįskaitomas, neabejotinai galima matyti, kad ženklas yra pažymėtas dvigalviu ereliu su karūnomis – Rusijos imperijos simboliu, kuris aiškiai byloja, kad tuo metu Kaunas buvo Rusijos imperijos dalis. Peizaže nesimato labai daug žmonių, bet keli, kurie matosi, perteikia XIX a. Kauno gyvenimą. Kai kurie vyrai dirba laivuose ir su jais plukdo prekes arba žmones, o kiti, esantys ant kranto, su virvėmis tempia laivus link sausumos. Taip pat paveiksle matoma moteris, kuri ant miesto tvoros kabina drabužius ir kitus skalbinius, kol netoli vaikštinėja ir tarpusavyje šnekasi kita moteris ir vyras. „Kauno vaizde“ perteikiamas ramus gyvenimas, kur kiekvienas žmogus turi savo paskirtį.

(Nukelta į 4 p.)

Sauliokai kalbina Mantvidą Žalėną

(Atkelta iš 2 p.)

Viename iš jūsų ankstesnių interviu, kuris buvo prieš ketverius metus, teigėte, kad Lietuvoje vyrauja gajus požiūris, jog jei susirenka daug žiūrovų, vadinasi, filmas yra prastas.

Yra Lietuvos kino centras, kuris skirsto finansavimą. Lietuvoje sukuriama nemažai filmų už mokesčių mokėtojų pinigus, apie kuriuos plačioji auditorija net nežino. Jie parodomi, pavyzdžiui, festivaliuose ar specialiuose renginiuose, surenka apie tūkstantį žiūrovų, o valstybė jų gamybai skiria milijoną eurų. Yra nemažai tokio kino, kuris reikalingas tik patiems kūrėjams. Dėl to ir formuojasi toks iškreiptas požiūris.

Toks požiūris nepasikeitė per ketverius metus?

Nelabai. Vis dar gajus požiūris, kad jei filmą žiūri daug žmonių, jis yra prastesnis. Tuo metu nemažai valstybės finansuojamų filmų lieka beveik nepastebėti. Manau, finansavimas turėtų būti dalijamas: viena dalis – autoriniam kinui, kita – fil-

mams, kurie kalba apie visuomenės aktualias temas.

Suprantama, kad kino srityje iškyla daug įvairių situacijų, su kuriomis reikia tvarkytis kuo greičiau. Koks buvo didžiausias iššūkis, kilęs filmavimo aikštelėje, ir kaip pavyko išspręsti?

Kai manęs klausia, koks yra pagrindinis prodiuserio darbas, atsakau – dirbti psichologu. Visi filmavimo aikštelėje yra menininkai, turintys savo ambicijų, ir dažnai jos nesutampa. Filmuojant nuolat kyla problemų, todėl pagrindinė užduotis yra suderinti menininkų ambicijas taip, kad visi jaustųsi gerai. Reikia įkvėpti šimtą žmonių tikėti viena idėja. O kai ji virsta filmu – tai ir yra didžiausias šio darbo malonumas.

Mes manome, kad norint darbą atlikti gerai, žmogus turi tu-

rėti tam tikrų savybių, tinkančių tokiam darbui. Ar galėtumėte išskirti savybes, kurios tiktų prodiuseriui?

Svarbiausia – jausti, ko reikia žiūrovui. Taip pat gebėti dirbti su žmonėmis. Kartais tenka spręsti labai kūrybiškas krizes. Pavyzdžiui, scenaristams susipykus, scenarijus gali „užstrigti“, tada tenka ieškoti kompromisų, kad projektas judėtų į priekį.

„Svarbiausia – jausti, ko reikia žiūrovui. Taip pat gebėti dirbti su žmonėmis. Kartais tenka spręsti labai kūrybiškas krizes.“

Minėjote naują projektą. Ko tikėtis?

Kuriame istorinį filmą apie Adolfą Ramanauską-Vanagą. Norime parodyti ne pralaimėjimą, o kovą

ir pergalę – stiprinti patriotiškumą. Tai bus didelio biudžeto projektas, planuojamas 2028 metais. Filmas turėtų įkvėpti jaunimą.

Per dešimties metų karjerą esate sukūrę daug filmų. Kuris projektas jums asmeniškai buvo pats brangiausias ir daugiausiai reiškiantis?

Tas, kurį dar kursiu. Tačiau jei reikėtų išskirti – „Reemigrantai“.

Koks jūsų mėgstamiausias lietuviškas ir užsienietiškas filmas?

Iš užsienio man patinka Kventino Tarantino „Inglourious Basterds“ („Negarbingi šunsnuokiai“), o iš lietuviškų – tai Emilio Vėlyvio „Piktųjų karta“.

Ko trūksta Lietuvos kino rinkai? Žmonių. Rinka labai maža – tas pats darbas daromas tiek Lietuvai, tiek Lenkijai, bet auditorija skiriasi dešimtimis kartų.

Ką patartumėte būsimiems kūrėjams?

Svarbiausia – praktika. Reikia patekti į filmavimo aikštelę, net jei pradedi nuo paprastų darbų. Teorija greitai pasensta.

Kaip platinti savo kūrinį?

Jei projektas stiprus – galima siūlyti platformoms. Jei mėgėjiškas – pradėti nuo „YouTube“. Taip atsiranda galimybės.

Ar jaunam kūrėjui verta dalyvauti filmų festivaliuose?

Taip. Kuo daugiau rodysiesi, tuo didesnė tikimybė, kad būsi pastebėtas.

Ko palinkėtumėte mūsų saulio-kams?

Daryti tai, ką nori. Negalvoti apie pinigus – jei darai tai, kas patinka, jie ateina patys.

Kalbino Viola Dočkutė (4A),
Eglė Gudynaitė (4E)
Interviu užrašė
Julija Morkūnaitė,
Sofija Bieliūnaitė (2H)

Pamatyti neužtenka: kodėl verta rašyti recenzijas?

(Atkelta iš 3 p.)

Peizažas leidžia žmonėms suprasti, koks tuo laikotarpiu buvo Kaunas, kas jame buvo išskirtinio, koks gyvenimas tada vyravo.

Parodose aš dažnai nesilankau, tačiau „Šešėly ir šviesoj“ tikrai paliko didelį įspūdį. Joje puikiai apjungtas tapytojo Martyno Zaleskio gyvenimas su XIX a. įvykiais ir Kauno istorija, pateikiama reikiama informacija ir eksponuojami tinkami tapytojo paveikslai. Aš vis stebėjau M. Zaleskio perspektyviais paveikslais, juos lengvai galėčiau sumaišyti su nufotografuotomis nuotraukomis, jei nežinočiau konteksto. Nors pačios parodos eksponatai buvo įspūdingi, aš tikėjau rasti daugiau tvarkos pačioje parodoje. Man pasirodė, jog pati aplinka, kurioje yra eksponatai, nebuvo išbaigta, nes keliose vietose matyti tarpai ar dalykai, neatitinkantys temos. Taip pat norėtusi daugiau erdvės, nes prie pagrindinio paveikslų vietos yra pakankamai, tačiau norint ilgiau įsižiūrėti ir į kitus Zaleskio kūrinius sunku rasti patogią vietą, iš kurios galima būtų žvelgti.

Viską apibendrinama pasakyčiau, kad šią parodą tikrai verta aplankyti visiems, kurie domisi istorija ir menu. Yra didelė galimybė, kad parodoje išmoksitė, ko nežinojote, ir galėsite pasinerti į XIX a. kultūrą, kuri atsispindi kiekviename M. Zaleskio paveiksle, o svarbiausia, kad parodoje galėsite palyginti tapytojo vaizduojamą XIX a. Kauno paveikslą su šiuolaikiniu miestu

ir galbūt nustebsite pamatę skirtumus arba žavėsitės daugiau kaip šimtmetį išlikusiais panašumais, o galbūt jus labiausiai stebins panašumų ir skirtumų kontrastas. Dėl parodos sužadinto įdomumo, smalsumo jausmo aš šią parodą rekomenduočiau net tiems, kurie retai lankosi parodose ar kituose kultūrinuose renginiuose. Ši paroda tikrai mane sužavėjo ir neabejoju, kad kiti joje apsilankę žmonės jausis taip pat.

.....
Mantė Kovalenkovaite, 2H

RECENZIJA

Martyno Zaleskio paveikslų pasaulis: kelionė į XIX a. Kauną

Apsilankymas parodoje „Šešėly ir šviesoj“. Kauno vaizdas“, kurioje pristatoma XIX a. dailininko Martyno Zaleskio kūryba, suteikia galimybę pažvelgti į istorinius miesto vaizdus bei geriau suprasti to meto kultūrą. Eksponuojami kūriniai atskleidžia ne tik menininko talentą architektūrai, bet ir jo gebėjimą perteikti žmonių kasdienį gyvenimą. Besigrožint paveikslais, pažinti autorių padeda pateikta jo biografija – nuo pat vaikystės iki jo, kaip dailininko, pripažinimo. Tai leidžia į paveikslus pažvelgti giliau: suprasti ne tik tai, kas pavaizduota, bet ir kokiomis aplinkybėmis jie buvo sukurti, nes tai yra neatsiejama kūrinių suvokimo dalis.

Martynas Zaleskis gimė 1797 metais Krokovoje. Kaip batsiuviu sū-

nus, jis augdamas daug neturėjo. Sulaukęs aštuoniolikos, išvyko į Varšuvą ir ten pradėjo dirbti dekoracijų dailininko padėjėju. Būtent šis darbas jam padėjo lavinti perspektyvos įgūdžius, o pats miestas jam suteikė galimybių megti reikalingus ryšius, mokytis iš aukštosios visuomenės bei pripažintų menininkų, kurie jam padėjo kilti karjeros laiptais. Vėliau Zaleskis keliavo po Europą. Šių nepamirštamų kelionių metu sėmėsi įkvėpimo savo kūrybai. Viena iš jo kelionių kryptų buvo ir Lietuva.

Kadangi Zaleskis savo darbams daugiausia įkvėpimo sėmėsi iš aplankytų Europos vietų, didžiąją parodos dalį sudaro miestų panoramos ir architektūriniai vaizdai, tokie kaip Vilniaus katedra ar Krokuvos turgaus aikštė. Su kiekvienu nauju darbu menininkui pavyko perteikti aplinkai vyraujančią žmonių gyvenimą, o jo įdėtos pastangos į detales suteikė kūriniams daugiau gyvybingumo. Tai matyti viename iš jo paveikslų „Vilniaus rotušė“, kur detalūs žmonių siluetai net ir gatvės tolumoje suteikia tikroviškumo.

Parodos pažiba yra pirmą kartą Lietuvoje eksponuojamas šio menininko nutapytas Kauno peizažas „Kauno vaizdas“, kuriame vaizduojama Kauno panorama nuo Nemuno kranto. Šis kūrinys ypač išsiskiria savo subtiliomis detalėmis ir pačiu formatu, kuris suteikia paveikslui unikalumo. Paveikslas yra eksponuojamas atskiroje erdvėje nuo kitų kūrinių, kurioje dar yra įrengtas ir suoliukas, leidžiantis lankytojams

daugiau laiko įsigilinti į šio kūrinio pasakojamą istoriją, pamatyti Kauną kitomis akimis ir jį pažinti iš naujo. Tuo tarpu perteikta ant pastatų krintanti šviesa ir pastatų veidrodinis vaizdas nuo upės suteikia paveikslui ramybės įspūdį, galbūt net nostalgiją matant senesnių laikų Kauną, bet pastebint ir pažįstamas vietas ar pastatus. Ir nors paveikslas yra originalus savo kompozicija, jis taip pat yra turtingas savo istorija. Yra manoma, kad paveikslas buvo nutapytas pagal specialų Varšuvos kunigaikščio, generolo feldmaršalo Ivano Paskevičiaus užsakymą, norint įamžinti svarbiausias Rusijos imperijos tvirtoves. Taigi, nuo 1838 iki 1848 metų Zaleskis sukūrė 16 drobių, viena iš jų – šis paveikslas. Kadangi nėra jokių tvirtų įrodymų, patvirtinančių šios teorijos teisingumą, palieku jums spręsti, ar tikėti šia istorija, ar ne.

Ekspozicijoje galima matyti ir kitokio pobūdžio darbų. Vienas iš jų yra Zaleskio nutapytas paveikslas „Kunigaikščio Juzefo Poniatovskio mirtis Elsteros bangose“, kuriame vaizduojama įnirtinga, dramatiška Leipcigo mūšio scena. Šis darbas išsiskiria savo dinamika – kontrastingos spalvos bei tie patys žmonių veiksmai sukuria intensyvų vaizdą. Pats kūrinys daugelio yra suvokiamas kaip didvyriškumo simbolis. Dailininkas Zaleskis siekė įamžinti akimirką, kai kunigaikštis J. Poniatovskis mūšio įkarštyje pasirenka mirtį upės bangose, o ne nelaisvę. Nors jam pavyko per-

teikti bendrą scenos intensyvumą, o žirgo, ant kurio joja kunigaikštis, šuo atrodo tarsi paskutinis ir lemtingas, tačiau man trūko paties J. Poniatovskio emocijų. Jos nėra pakankamai aiškiai išreikštos per jo veido bruožus arba laikyseną, todėl pačios emocijos nėra tokios stiprios.

Tuo tarpu kiti kūriniai, kaip jo nutapytas bažnyčios interjeras, perteikia ramybės, susikaupimo jausmą. Pro langus krintanti šviesa pabrėžia architektūrinės detales, taip išryškintas užslėptas grožis ir pastato vidaus didybė.

Apibendrinant galima teigti, kad ši paroda yra vertinga tiek meniniu, tiek edukaciniu požiūriu, o pats ekspozicijos pateikimas – nuoseklus ir informatyvus. Nors kai kuriems jo kūriniams, mano nuomone, pritrūko emocinio gylio, Zaleskio gebėjimas suteikti pastatams gyvybiškumo paverčia šią ekspoziciją išskirtine. Tai skatina žvelgti į paveikslus ne tik kaip į meno kūrinius, bet ir kaip į neįkainojamą kultūrinę bei istorinę dalį, kuri šiandien mums leidžia pamatyti savo miestus visai kitoje šviesoje.

Nors parodose lankausi ne itin dažnai, ši man paliko didelį įspūdį ir paskatino labiau domėtis tiek dailės menu, tiek pačia istorija. Manau, kad net jei parodos jums atrodo nuobodžios, šią verta aplankyti kiekvienam, nes čia kiekvienas raską nors sau artimo ar įdomaus. Todėl tikrai rekomenduoju apsilankyti ir leisti sau patiems pakeliauti šiais įkvėpiančiais, paslapčių kupiniais meno bei istorijos takais.

Diena be kuprinių!

Iš kairės: Domantas, Tomas ir Dovydas.

Emilė

Emilė Ėepikaitė, 4E

2026 m. kovo 13 d. (penktadienį) gimnazijos Mokinių taryba pakvietė gimnazistus palikti savo kuprines namie ir dalyvauti iniciatyvoje „Diena be kuprinės!“ Tačiau kur susidėti vadovėlius? Čia tai iššūkis! Tačiau ne mūsų gimnazistams! Išradinimo ir kūrybiškumo, kur susidėti mokymosi priemonės, mokiniams tikrai nepritrūko. Štai Pijus (kuprinė „Pusrytinė eglutė“) ir Matas („Bolto“ kuprinė) iš 4K klasės, dalyvaujantys kiekvienais metais, ir šiemet stebino bendruomenę išskirtiniu kuprinių stiliumi. 4H klasės moksleiviai Domantas („Makita“ kupri-

Matas

nė), Tomas („Stacionari“ kuprinė) ir Dovydas (kuprinė „Lesyklėlė“) savo kuprinėmis pralinksmino visą klasę. Ši diena nuostabi tuo, kad smagumas gimsta iš netikėtumo. Juokinga stebėti netikėtus ne tik

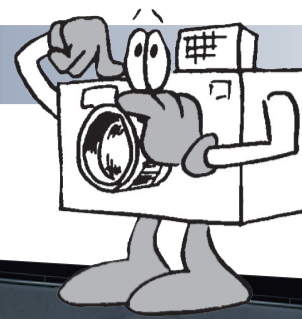
bendramokslių, bet ir mokytojų reakcijas. Kadangi pati dalyvavau „Dienoje be kuprinių“, patvirtinu, kad tokia diena ne tik padeda atsiskleisti vaizduotei, bet ir skatina bendravimą. Man ši diena paliko

Pijus

itin gerų įspūdžių, nes gimnazijoje nuolatos vyravo linksma ir juoko kupina atmosfera. Manau, kad tokios iniciatyvos ne tik pajvairina kasdienybę bet ir stiprina gimnazijos bendruomenę.

BĖGIOJANTIS FOTOAPARATAS

 Mokykliniai anekdotai

- Mokytoja:**
- Per kontrolinį kalbėti negalima!
- Mokinys:**
- Aš nekalbu, aš konsultuojuosi.
 - ◆ ◆ ◆
 - Kas yra ironija? - klausia mokytoja.
- Mokinys:**
- Kai mokytoja sako, kad kontrolinis bus lengvas.
 - ◆ ◆ ◆
- Darbų pamokoje mokytojas klausia:**
- Kas čia turėjo būti?
 - Lentyna... - atsako mokinys.
 - O kas gavosi?
 - Modernus menas.
 - ◆ ◆ ◆
- Tėtis klausia sūnaus:**
- Ką šiandien darei per fizinį?
 - Stebėjau komandą iš strateginės pozicijos ant suolo.
 - ◆ ◆ ◆
- Mama:**
- Ar jau padarei namų darbus?
- Vaikas:**
- Dar ne, bet jau pradėjau apie juos galvoti.
 - ◆ ◆ ◆
- Mama:**
- Reikia nueiti į tėvų susirinkimą.
- Tėvas:**
- O ten apie vaiką kalbės?
 - Taip.
 - Tada geriau nenuėkim...
 - ◆ ◆ ◆
- Mokytoja:**
- Kodėl nepadarei namų darbų?
- Mokinys:**
- Bandžiau, bet užduotis buvo per sunki.
 - Kas joje buvo sunkiausia?
 - Atversti sąsiuvinį.
 - ◆ ◆ ◆
- Mokytoja:**
- Ko toks susiraukęs, aš juk nesikandžioju.
 - Jūs ne, bet jūsų pažymiai...